

KOTOUTUMISOHJELMA 2026

**Nurmeksen
kaupunki**

Sisällysluettelo

1 KUNTA KOTOUTUMISEN EDISTÄJÄNÄ	3
1.1. KOTO24-uudistus ja kotoutumisohjelman taustaa.....	4
1.2 Kotoutumisohjelman päivitys vuodelle 2026.....	5
1.3 Viestintä kuntalaisille ja ohjelman seuranta.....	5
2 NURMEKSEN KAUPUNGIN KOTOUTUMISOHJELMA	6
2.1.Kotoutumisohjelman sisältö ja tavoite.....	6
2.2 Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14)	8
2.3 Kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 §)	9
2.4 Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)	11
2.5 Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §).....	12
2.6 Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä.....	13
2.7. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)	15
2.8 Nurmeksen kaupungin kotoutumista tukevat palvelut	16
2.8.1 Kotoutumispalvelut	16
2.8.2 Lasten varhaiskasvatus ja esiopetus.....	17
2.8.3 Perusopetus.....	18
2.8.4 Nurmeksen lukio	19
2.8.5 Ylä-Karjalan kansalaisopisto ja Nurmeksen kaupunginkirjasto	19
2.8.6 Nuorisotyö ja Hyvärilän nuoriso- ja matkailukeskus	20
2.8.7 Työllisyyspalvelut	21
2.8.8 Yritysneuvonta ja Digitupa	22
2.8.9 Nurmeksen Vuokratalot	22
2.9. Muut kotoutumista tukevat palvelut, koulutus ja toiminta Nurmeksessa.....	23
2.9.1 Pohjois-Karjalan hyvinvointialue: SiunSoten sosiaali- ja terveyspalvelut	23
2.9.2 Riveria ammatillinen koulutus.....	25
2.9.3 Seurakunnat, yhdistykset ja seurat	25
2.9.4 Nurmeksen poliisiasema/ Lupapalvelut	26
2.9.5 Nurmeksen kaupungin Kela-palveluiden asiointipiste.....	26

1 KUNTA KOTOUTUMISEN EDISTÄJÄNÄ

Kunnilla on 1.1.2025 alkaen ollut kokonaisvastuu kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä ja yhteensovittamisesta paikallisesti. Palvelut järjestetään osana kunnan peruspalveluita, erillisissä kotoutumis-/maahanmuuttopalveluissa sekä työllisyyspalveluissa. Lisäksi kunnissa tarjotaan muita kotoutumista edistäviä palveluita ja toimintaa, esimerkiksi osana järjestötoimintaa. Maahanmuuttaneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä vastaavat hyvinvointialueet.

Maahanmuuttajien kotoutuminen edellyttää yhdenvertaisuutta ja yhteistyötä

Maahanmuutto Suomeen on viime vuosina monipuolistunut ja lisääntynyt. On tärkeää, että maahanmuuttajaväestön tarpeet huomioidaan julkisia palveluja järjestettäessä ja maahanmuuttajille tarjotaan kotoutumista ja työllistymistä edistäviä toimenpiteitä sekä palveluja.

Kotoutuminen on jatkuva, kaksisuuntainen prosessi, jossa yhteiskunta muuttuu väestön monimuotoistuesssa ja maahanmuuttaja hankkii yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja sekä taitoja. Se edellyttää sitoutumista sekä maahanmuuttajilta itseltään että vastaanottavalta yhteiskunnalta.

Virallisten toimenpiteiden lisäksi kotoutumista edistetään arkipäivän tilanteissa ja lähiyhteisöissä, kuten päiväkodeissa, kouluissa, harrastustoiminnassa ja työpaikoilla.

Hyvät väestösuhteet edistävät maahanmuuttajien kotoutumista ja yhteiskunnallista yhteenkuuluvuuden tunnetta. Jokaisen yhdenvertaisuus ja maahanmuuttajat yhteiskunnan jäseniksi toivottava asenneilmapiiri ovat kotoutumisen edellytyksiä.

Lähde: [Maahanmuuttajien kotoutuminen - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) **lähtökohtana on viranomaisten ja muiden kotoutumista edistävien toimijoiden monialainen yhteistyö. Tässä asiakirjassa on kuvattu kotoutumista edistäviä palveluja ja yhteistyötä Nurmeksessa.**

Lisätietoja: <https://kotoutuminen.fi/palvelut>

Laki kotoutumisen edistämisestä (ajantasainen) <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/681>

1.1. KOTO24-uudistus ja kotoutumisohjelman taustaa

Pohjois-Karjalassa KOTO24-uudistukseen eli kotoutumisen edistämisen siirtymiseen kunnille valmistauduttiin tiiviissä maakunnallisessa yhteistyössä. Yhteistyötä koordinoi ELY-keskus.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin myös laajoja maakunnallisia hankkeita kotoutumista edistävien palveluiden ja palveluissa työskentelevien osaamisen ja yhteistyön kehittämiseksi. Sekä ELY:n ja oppilaitosten WiNK "Työtä Pohjois-Karjalaan" -ryhmähanke, että kuntien ja maakuntaliiton ELO "Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa" -ryhmähanke saivat myönteiset rahoituspäätökset ja hankekokonaisuudet toimivat tiiviissä yhteistyössä 1.1.2025-30.6.2027 koko maakunnan kotoutumisen edistämisen palveluiden ja osaamisen kehittämiseksi. **Nurmes on mukana ELO-hankkeessa omalla osahankkeellaan.**

Nurmeksessa KOTO24-uudistusta ja uuden lain mukaista kotoutumisohjelmaa ja sen palveluita valmisteltiin 2024 maakunnallisessa yhteistyössä, kaupungin kotoutumispalveluissa sekä kotouttamisen monialaisessa yhteistyöryhmässä. Kotoutumisohjelma laadittiin syksyllä 2024 Nurmeksen kaupunginvaltuustossa 25.9.2023 hyväksytyn, Nurmeksen kaupungin päivitetyn kotoutumisohjelman vuosille 2020–2024 tietoja hyödyntäen. Asiakirjan kokoamisen mallina käytettiin KEHA-keskusten kunnille toimittamaa malliasiakirjaa.

Nurmeksessa kotoutumisen edistämistä ja kotoutumisohjelman palveluiden yhteensovittamista koordinoi kotoutumispalvelut. Kotoutumispalveluissa työskentelee Nurmeksessa maahanmuuttkoordinaattori ja ELO-hankkeen toiminta-ajalla myös kotoutumisasiantuntija. Kotoutumispalvelut on sijoitettu hallintopalveluihin ja niistä vastaa hallintojohtaja. Fyysisesti palvelut sijaitsevat kaupungin työllisyys- ja kotoutumispalveluissa, osoitteessa Nurmeksenkatu 25.

Kotoutumisen edistämisen monialainen yhteistyöryhmä on Nurmeksessa varsin laaja ja sen jäsenet kattavat laajasti paikalliset toimijat, mm. oppilaitokset, hyvinvointialue, työllisyyspalvelut, varhaiskasvatus, perusopetus, kansalaisopisto, nuorisotoimi, Itä-Suomen Poliisi, seurakunnat, RTL isännöinti/Nurmeksen Vuokratalot, Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus PIKES sekä ajankohtaiset työllisyyttä tukevat hankkeet. Yhteistyöryhmät koollekutsujana toimii maahanmuuttokoordinaattori. Ryhmä kokoontuu 4 kertaa vuodessa.

Lisätietoja:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/tyollisyys/te-palvelut-2024-uudistus/kotoutuminen>

<https://www.nurmes.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/hankkeet-ja-projektit/ela-ja-osallistu-pohjois-karjalassa/>

<https://www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala-wink>

1.2. Kotoutumisohjelman päivitys vuodelle 2026

Tämä asiakirja on päivitetty marras-joulukuussa 2025 kotoutumisen edistämisen monialaisen yhteistyöryhmän ja maahanmuuttokoordinaattorin toimesta. Asiakirjaa on pyritty lyhentämään ja selkeyttämään sekä lisäämään linkkejä, joiden kautta löytyy ajantasaista tietoa.

Päivityksessä on huomioita mm. Lakiin kotoutumisen edistämisestä tehdyt muutokset, toimintaympäristön ja paikallisten toimijoiden palveluiden ja yhteystietojen muutokset sekä ELY:n kuntakierroksella 21.10.2025 antama palaute.

Kuntakierroksella ELY:n edustajat totesivat, että kotoutumisohjelma ja sen mukaiset palvelut ovat Nurmeksessa hyvällä tasolla. Vuodelle 2026 suositeltiin uutena toimenpiteenä hyviä väestösuhteita edistäviä toimenpiteitä, esimerkiksi kyselyä maahanmuuttaneille kuntalaisille ja paneelikeskustelua.

Lisätietoja: <https://www.ely-keskus.fi/hyvät-vaestosuhteet> .

1.3 Viestintä kuntalaisille ja ohjelman seuranta

Kotoutumisohjelman palveluista viestitään:

- Nurmeksen kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa.
- Suoraan kohderyhmälle Nurmeksen Kielikahvilassa ja mahdollisesti muissa tilaisuuksissa ja kanavissa, esim. yhteistyötahojen kautta.
- Kotoutumisohjelman palveluita käydään läpi henkilökohtaisesti uusien asiakkaiden kanssa tarpeellisilta osin.
- Kotoutumisohjelman palveluista kerätään asiakaspalautetta, jota hyödynnetään palveluiden kehittämisessä ja ohjelman päivittämisessä.

Kotoutumisohjelma tarkistetaan ja sitä päivitetään tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa, marras-joulukuussa. Tarkastamisesta ja päivittämisestä sekä ajan tasaisen tiedon keräämisestä vastaavat kotouttamispalvelut ja kotouttamisen monialainen yhteistyöryhmä.

Kotoutumisohjelman mukaisista palveluista viestimiseen valmisteltiin syksyllä 2025 kuntakäsikirja, joka tulee jakoon paperisena ja sähköisenä sekä kieliversioina suomi, englanti ja venäjä, viimeistään vuoden 2026 alusta. Kuntakäsikirja sisältää yleistä tietoa maahanmuuttaneille sekä tietoa paikallisista kotoutumisohjelman mukaisista palveluista.

Lisätietoja: <https://www.nurmes.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/kotoutumispalvelut/>

2 NURMEKSEN KAUPUNGIN KOTOUTUMISOHJELMA

2.1. Kotoutumisohjelman sisältö ja tavoite

Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä maahanmuuttaneen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kunnan kotoutumisohjelman vähimmäissisällöstä säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023).

Kotoutumisohjelmaan sisältyvät vähintään:

- 1) osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi**
- 2) kotoutumissuunnitelman laadinta**
- 3) monikielinen yhteiskuntaorientaatio**
- 4) koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä;**
- 5) ohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa**
- 6) kielitaidon päättötestaus**

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

Kotoutumisohjelma on kotoutumisen edistämisen palveluiden ja korvausten perusta:

- Kotoutumisohjelman tavoitteena on tukea kansainvälisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä edistää myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä.
- Kotoutumisohjelma sisältää kunnan ja muiden paikallisten toimijoiden vastuualueet ja toimenpiteet, joilla maahanmuuttaneiden kotoutumista edistetään.
- **Kotoutumisohjelma muodostaa myös perustan korvauksille, jotka valtio maksaa kunnalle kotoutumisen edistämisestä eli ns. laskennallisille korvauksille.**

Lisätietoja:

<https://kotoutuminen.fi/koto24-kotoutumisohjelma>

<https://kotoutuminen.fi/valtion-korvaukset-kunnille-ja-hyvinvointialueille>

Palveluiden saavutettavuus

Kotoutumisohjelman yhtenä tavoitteena on taata maahanmuuttaneille peruspalvelut, jotka kuuluvat kaikille kuntalaisille. Näitä palveluja ovat muun muassa:

- sosiaali- ja terveystalvelut
- hyvinvointipalvelut (mm. peruskoulutus, varhaiskasvatus, vapaa-ajan palvelut)
- työllisyyspalvelut (siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen)

Peruspalvelut ovat keskeisessä asemassa maahanmuuttaneiden kotoutumisessa. **Palvelut tarjotaan maahanmuuttaneille, kuten muillekin kuntalaisille, yhdenvertaisesti, mutta kuitenkin henkilön erityistarpeet huomioiden.**

Tulkkaus ja kääntäminen

Viranomaisen on huolehdittava tulkitsemisesta ja kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa suomea tai ruotsia tai ei vammaan tai sairauden vuoksi tule ymmärretyksi kotouttamislaissa tarkoitetussa asiassa. Harkinnan mukaan viranomainen huolehtii tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa.

Viranomainen voi tilata tulkin, vaikka maahanmuuttaja-asiakas ei katsoisikaan sitä tarpeelliseksi. Tulkki tilataan aina, jos ei olla varmoja, onko asiakkaalla riittävä suomen kielen taito myös monimutkaisten asioiden hoitamiseen.

Suomea taitamattomalle maahanmuuttajalle hyvät ja asianmukaiset tulkkaus- ja käännöspalvelut mahdollistavat tasavertaisen asioimisen viranomaisten kanssa. Nämä palvelut takaavat sekä asiakkaan että työntekijän oikeusturvan ja ovat edellytyksenä suomalaiseseen yhteiskuntaan kotouttamisessa.

Nurmeksen kaupunki käyttää omissa yksiköissään Youpret-tulkkauspalvelua.

Lisätietoja:

[Tulkki, etätulkkaus, tulkin ajanvaraus, pikatulkkaus, läsnäolotulkkaus \(youpret.com\)](https://www.youpret.com/)

2.2 Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14)

Kunnan on laadittava osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi maahanmuuttajalle, jonka ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä on kulunut enintään kolme vuotta, jos hän on:

- 0) 1) työtön työnhakija;
- 2) 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettu henkilö;
- 3) saa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain ([1128/1996](#)) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista lasten kotihoidon tukea;
- 4) pyytää arviointia tai hänestä tehdään 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto ja hänen arvioidaan sitä tarvitsevan;
- 5) saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetussa laissa tarkoitettua toimeentulotukea;
- 6) 2 §:n 6 momentissa tarkoitettu lapsi tai nuori; tai
- 7) ihmiskaupan uhri.

Kunnan on arvioitava maahanmuuttajan osaaminen, työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä koulutuksen ja muiden kunnan tai palveluntuottajan kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet sekä järjestön, yhdistyksen tai yhteisön toimintaan osallistumisen tarpeet.

Arvioinnin aikana selvitetään maahanmuuttajan tavoitteet ja toiveet, aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito, työllistymisen ja kotoutumisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky sekä muut työllistymiseen ja kotoutumiseen merkittävästi vaikuttavat tekijät. Palvelutarpeiden selvittämiseksi maahanmuuttaja voidaan ohjata tarvittaviin asiantuntija-arviointeihin ja tutkimuksiin. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi on käynnistettävä viipymättä, kun kunta saa tiedon tällaisesta henkilöstä.

Palvelun järjestäminen Nurmeksessa ja vastuutahot

Työllisyysalueen työnhaun käynnistymispalvelut (alkupalvelut) ohjaa työnhakija-asiakkaat, joilla on mahdollisuus ja tarve kotoutumissuunnitelmaan, työllisyysalueen kotoutumista edistäviin palveluihin. Työllisyyspalveluiden kotoutumisajalla olevista Nurmeksessa asuvista asiakkaista vastaava virkailija työskentelee Lieksassa ja palvelu toteutuu tällä hetkellä pääosin etänä.

Työllisyysalue tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin työnhakija-asiakkaille omana työnä käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen. Asiakas ohjataan ostopalveluun, kun on tarvetta kielitaitotason määrittämiselle tai erityinen tarve osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin.

Muiden kohderyhmien osalta arvioinnin tekee asiakassuhteen alkuvaiheessa tarvittaessa kaupungin kotoutumispalvelut. Suurimpana kohderyhmänä tässä ovat kodinhoidontukea saavat. Arviointi tehdään omana työnä, yhteistyössä asiakkaan kanssa, tarvittaessa muita tahoja konsultoiden. Arviointi pyritään tekemään kasvokkain lähipalveluna. Arviointi kirjataan muiden asiakasta koskevien tietojen tavoin valtakunnalliseen Koto-AJ-asiakastietojärjestelmään.

Hyvinvointialueen on osallistuttava osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin, jos maahanmuuttajan kotoutumisen edistäminen edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien 12 §:ssä tarkoitettujen palvelujen yhteensovittamista.

Huomioitavaa:

- Lapsen tai nuoren osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi voidaan jättää laatimatta, jos hänen palvelutarpeisiinsa saadaan vastattua muulla asiakassuunnitelmalla.
- Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi voidaan laatia ihmiskaupan uhrille 1 momentissa säädetyn kolmen vuoden määräajan päätyttyäkin, jos hänet tavoitetaan kunnan kotoutumista edistävien palveluiden piiriin vasta määräajan päätyttyä.

Arvioinnin perusteella kunnan on ohjattava maahanmuuttaja tarvittaessa myös muiden viranomaisten palveluihin. Kunta voi ohjata maahanmuuttajan tarvittaessa myös palveluntuottajan kotoutumista edistävään palveluun sekä järjestön, yhdistyksen tai yhteisön toimintaan.

2.3 Kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 §)

Kunnan on laadittava kotoutumissuunnitelma viipymättä sen jälkeen, kun maahanmuuttajalle on tehty 14 §:ssä tarkoitettu osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia arviointiin sisältyvän alkuhaastattelun yhteydessä.

Hyvinvointialueen on osallistuttava kotoutumissuunnitelman laatimiseen, jos maahanmuuttajan kotoutumisen edistäminen edellyttää kunnan sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista.

Kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskelun tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Ihmiskaupan uhrin osalta voidaan poiketa kolmen vuoden määräajasta, jos hänet tavoitetaan kunnan kotoutumista edistävien palveluiden piiriin vasta määräajan päätyttyä.

Tavoite

Maahanmuuttajan, joka on työnhakija, tavoitteeksi on muiden kotoutumista edistävien tavoitteiden ohella asetettava työllistyminen tai yrittäjäyys.

Muun kuin 2 momentissa tarkoitetun maahanmuuttajan tavoitteeksi on muiden kotoutumista edistävien tavoitteiden ohella pääsääntöisesti asetettava työelämävalmiuksien ja -orientaation vahvistuminen sekä työllisyys tai yrittäjäyys.

Alle 25-vuotiaan kotoutuja-asiakkaan tavoitteeksi on kuitenkin pääsääntöisesti asetettava vähintään toisen asteen koulutuksen suorittaminen.

Palvelunkuvaus

Kotoutumissuunnitelma on yksilöllinen suunnitelma kotoutumisen edistämiseksi. Kunta tekee suunnitelman yhdessä maahanmuuttaneen kanssa. Suunnitelmaan kirjataan esimerkiksi kotoutumisen ja työllistymisen tavoitteet, palvelut ja palveluihin osallistuminen. Tavoite on nopeuttaa kotoutumista ja työllistymistä. Kotoutumissuunnitelman enimmäiskesto on kaksi vuotta. Enimmäiskesto voidaan pidentää erityisten tarpeiden vuoksi.

Palvelun järjestäminen Nurmeksessa ja vastuutahot

Työllisyysalueen työhaun käynnistymispalvelut (alkupalvelut) ohjaa työnhakija-asiakkaat, joilla on mahdollisuus ja tarve kotoutumissuunnitelmaan, työllisyysalueen kotoutumista edistäviin palveluihin. Kotoutumista edistävät palvelut toteutetaan kasvokkain lähipalveluna tai puhelin/videovälitteisesti lain ja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Työllisyysalue vastaa työnhakija-asiakkaan kotoutumissuunnitelman laatimisesta.

Muiden asiakkaiden osalta (kodin hoidontukea saavat, työvoiman ulkopuoliset) palvelusta vastaa kotoutumispalvelut, joka laatii suunnitelman yhteistyössä asiakkaat kanssa, tarvittaessa muita tahoja konsultoiden. Suunnitelma kirjataan lähipalveluna Koto-AJ-järjestelmään.

Seuranta ja velvoittavuus

Kunnan on seurattava kotoutumissuunnitelman toteutumista. Kotoutumissuunnitelma on tarkistettava kunnan aloitteesta kotoutuja-asiakkaan palvelutarpeessa tai elämäntilanteessa tapahtuneiden muutosten johdosta taikka kotoutuja-asiakkaan pyynnöstä. Kotoutumissuunnitelma on kuitenkin tarkistettava vähintään kuuden kuukauden välein. Hyvinvointialueen on osallistuttava kotoutumissuunnitelman tarkistamiseen, jos suunnitelma on laadittu yhdessä 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kotoutuja-asiakkaan on:

- 1) osallistuttava kotoutumissuunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen;
- 2) toteutettava hänen kanssaan laadittua suunnitelmaa;
- 3) hakeuduttava ja osallistuttava suunnitelmassa sovittuihin palveluihin;
- 4) ilmoitettava kunnalle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa; ja
- 5) ilmoitettava kunnalle merkittävistä palvelutarpeeseensa tai elämäntilanteeseensa liittyvistä tai muista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa suunnitelmassa sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen ja palveluihin osallistumiseen.

Lisäksi työnhakijaksi rekisteröityneen kotoutuja-asiakkaan on ilmoitettava suunnitelman toteuttamisesta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä säädetyllä tavalla.
(30.12.2024/1100)

Velvollisuuksien laiminlyömisestä vaikutuksesta oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa ja vaikutuksesta toimeentulotukeen toimeentulotuesta annetusta laista.

2.4 Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

Palvelunkuvaus

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on koulutus, joka järjestetään kotoutuja-asiakkaan omalla tai hänen hyvin tuntemallaan kielellä. Se sisältää tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä. Yhteiskuntaorientaatio vahvistaa maahanmuuttaneen ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta sekä omista oikeuksista ja velvollisuuksista.

Palvelun järjestäminen Nurmeksessa ja vastuutahot

Palvelu toteutetaan Nurmeksessa useimpien Pohjois-Karjalan kuntien tapaan ostopalveluna. Palvelua on tarjottu vuonna 2025 sekä International House of Joensuu että Lieksan Kristillisen opiston kautta, mutta siihen ei ole ohjautunut asiakkaita. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on asiakkaalle vapaaehtoinen, eikä tällä hetkellä motivoi asiakkaita osallistumaan. Kunnalla on kuitenkin velvoite tarjota palvelua. Sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti pohditaan tähän uusia ratkaisuja.

Pohjois-Karjalassa palvelun järjestämisestä vastaavat maahanmuutto/kotoutumispalvelut. Työllisyysalue ohjaa asiakkaan työnhakija-asiakkuuden alkuvaiheessa kunnan monikieliseen yhteiskuntaorientaatioon palvelutarpeen mukaisesti. Muut maahanmuuttaneet ohjataan palveluun kaupungin kotoutumispalveluista asiakkuuden alkuvaiheessa palvelutarpeen mukaisesti.

Lisätietoja:

<https://yhteiskuntaorientaatio.fi/>

<https://www.internationaljoensuu.fi/yhteiskuntaorientaatiot>

2.5 Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

Palvelun kuvaus

Kotoutumiskoulutus on koulutus, joka sisältää esimerkiksi suomen tai ruotsin kielen opetusta, ammatillista valmennusta, aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista sekä palvelu- ja uraohjausta. Se sisältää myös muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia ja kulttuurisia taitoja sekä työllistymistä ja jatkokouluttautumista.

Kotoutumiskoulutuksen osana täytyy järjestää myös työssäoppimisjakso tai muuta työ- ja toimintakykyä tukevaa toimintaa. Kotoutumiskoulutuksen osana on järjestettävä suomen tai ruotsin kielitaidon päättötestaus.

Kielitaidon päättötestaus (KotoL 26 §)

Tämä päättötestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättötestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

Palvelun järjestäminen kunnassa ja vastuutahot

Työllisyysalue järjestää koulutuksen työnhakijana oleville. Koulutukset toteutetaan etäkoulutuksina, kun ryhmään saadaan riittävä määrä osallistujia. Työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksiin sisältyy päättötestaus.

2.6 Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Lukiopetuksen tarve

Nurmeksessa ei ole tällä hetkellä pakolaisten vastaanottoa eikä kuntaan ole saapunut maahanmuuttaneita aikuisia, joille olisi ilmennyt tarvetta järjestää luku- ja kirjoitustaidon koulutusta.

Kirkkokadun koulun valmistavan opetuksen ryhmä

Nurmekseen ulkomailta muuttavat suomea taitamattomat perusopetusikäiset lapset ja nuoret aloittavat ensin valmistavan opetuksen ryhmässä. Suomen kielen taidon vankistuessa heitä aletaan integroida oman ikäluokkansa oppiaineiden opetukseen ja S2-opetus jatkuu. Valmistavan opetuksen ryhmässä työskentelee luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja.

Suomi toisena kielenä - kurssit

Nurmeksen kaupunki on järjestänyt tammikuusta 2025 alkaen suomi toisena kielenä- kursseja ostopalveluna. Toteuttajana on Lieksan Kristillinen opisto. Kurssit toteutetaan etä- ja lähiopetuksen yhdistelmänä.

Kurssit ovat avoimia kaikille kunnassa asuville maahanmuuttaneille ja osallistujille maksuttomia. Kurssien järjestämisestä vastaavat kotoutumispalvelut. Kurssit alkavat tällä hetkellä puolivuositain ja niiden kesto on noin 50 tuntia.

TUVA-opetus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sisältää maahanmuuttaneille myös suomen kielen opintoja. Nurmeksessa koulutusta järjestää Riveria. TUVA-opintoihin voi hakeutua myös Lieksan Kristillisen Opistolle, jossa opiskelijalle on mahdollisuus majoitukseen.

Lisätietoja:

<https://www.nurmes.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/kirkkokadun-koulu/>

<https://www.nurmes.fi/2025/08/suomen-kielen-kurssit-alkavat-jalleen/>

<https://riveria.fi/koulutus/tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva-6/>

<https://lkro.fi/tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva/>

Työllistymisen ja yrittäjyyden edistäminen

- Työllisyyspalvelut: työnhakijaksi ilmoittautuminen, kotoutumiskoulutus (suomen kielen etäopinnot), työnvälitys. Kotoutumispalvelut ohjaavat uudet asiakkaat ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi, mikäli he eivät ole jo työllistyneet tai opinnoissa.
- TNO-hanke eli Luotsi tarjoaa työnhakija-asiakkaille sekä osa-aikaista työtä hakeville tai koulutussuuntaa etsiville ohjausta ja neuvontaa lähipalveluna kahtena päivänä viikossa työllisyys- ja kotoutumispalveluiden tiloissa. Työnhakija-asiakkaita voidaan ohjata myös ammatinvalinta- ja uraohjaukseen sekä työ- ja koulutuskokeiluihin.
- Kuhina-hankkeen työhönvalmentaja tarjoaa tukea työttömien työnhakijoiden työllistymiseen ja palvelussa on myös maahanmuuttaneita kuntalaisia.
- Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus PIKES tarjoaa neuvontaa yrittäjille ja yrittäjyydestä kiinnostuneille.

Yhteistyö

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut sijaitsevat samoissa toimitiloissa, osoitteessa Nurmeksenkatu 25. Tiloissa on kahtena päivänä viikossa tavattavissa Luotsin palveluneuvoja ja tarvittaessa Kuhinan työhönvalmentaja ja siellä sijaitsee syksystä 2025 alkaen myös Nurmeksen kaupungin ylläpitämä Kelan etäasiointipiste. Rakennuksen pääaulassa sijaitsevat poliisin lupapalvelut.

Nämä palvelut muodostavat erittäin hyvän kokonaisuuden ja mahdollistavat matalankynnyksen palveluihin ohjausta yhden luukun periaatteella asiakkaalle. Kotoutumisajan työllisyyspalveluista vastaava virkailija toimii kuitenkin Lieksassa ja on yhteydessä nurmeslaisiin kotoutujiin pääosin etänä.

Työnhakija-asiakkaat ohjataan kotoutumispalveluista työllisyyttä edistäviin palveluihin ja yrittäjyydestä kiinnostuneet ohjataan neuvontaan PIKESille.

Lisätietoja:

<https://www.nurmes.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/tyollisyyspalvelut/>

<https://www.nurmes.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/palvelupiste-luotsi/>

<https://www.pksotu.fi/kuhina/>

<https://www.pikes.fi/>

2.7 Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Palvelun kuvaus

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa.

Palvelun järjestäminen Nurmeksessa ja vastuutahot

Nurmeksen kaupungin kotoutumispalvelut tarjoaa yleistä ohjausta ja neuvontaa kaikille kunnassa asuville maahanmuuttaneille.

Työllisyysalue järjestää osana palveluaan työnhakija-asiakkaille kotoutumisohjelman aikaista ohjausta- ja neuvontaa. Työnhakija-asiakkaat saavat lisäksi tukea työllistymiseensä TNO-hankkeesta eli Luotsin palveluista.

Oppilaitokset järjestävät maahanmuuttaneille opiskelijoille opintojen aikaista ohjausta ja neuvontaa ja vastaavat siitä.

Hyvinvointialue

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella sosiaalipalveluiden osalta työikäisiä, eli 18–64-vuotiaita koskeva ohjaus ja neuvonta on keskitetty sosiaalipalvelujen puhelinpalveluun p.013 330 2810.

Alle 18- vuotiaat ja lastensuojelu: ohjaus ja neuvonta palvelutarpeen arvioinnin tiimi p.013 330 2806.

Vammaispalvelut: ohjaus ja neuvonta p. 013 330 28 07.

Puhelinneuvonta on tarkoitettu sekä asiakkaille että yhteistyökumppaneille.

Lisäksi jokaisella sosiaalihuollon ammattilaisella on lakiin perustuva neuvontavelvoite asiakastyössä.

Yhteistyö

Nurmeksen kaupungin kotoutumispalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden, TNO-hankkeen, oppilaitosten henkilöstön ja hyvinvointipalveluiden kanssa. Toimijoiden välillä tehdään asiakasohjausta ja yhteistä palveluiden ja toiminnan suunnittelua ja kehittämistä.

2.8 Nurmeksen kaupungin kotoutumista tukevat palvelut

2.8.1 Kotoutumispalvelut

Kotoutumispalvelut tarjoavat yleistä ohjausta ja neuvontaa maahanmuuttajataustaisille kuntalaisille. Kotoutumispalvelut tukevat ja edistävät erityisesti maahanmuuttaneen alkuvaiheen asettautumista ja kotoutumista sekä mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Kotoutumispalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä muiden paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden kuten viranomaisten, oppilaitosten, työllisyyspalveluiden, hyvinvointialueen ja elinkeinoelämän kanssa.

Kotoutumispalvelut vastaavat kotoutumisohjelman mukaisten paikallisten palveluiden koordinoinnista. Nurmeksessa toimii laaja kotouttamisen monialainen yhteistyöryhmä, jonka koollekutsuja on kotoutumispalvelut/maahanmuuttokoordinaattori.

Kotoutumispalvelut järjestävät kuukausittain Kielikahvila- toimintaa, joka on kaikille avointa, maahanmuuttaneiden kotoutumista ja hyviä väestösuhteita edistävää toimintaa. Kotoutumispalvelut vastaavat myös suomi toisena kielenä kurssien järjestämisestä.

Nurmeksen kaupunki osallistuu Pohjois-Karjalan kuntien ja maakuntaliiton Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa eli ELO-hankkeeseen omalla osahankkeellaan. Hankkeessa kehitetään paikallisesti ja maakunnallisesti mm. oleskelulupaneuvonnan osaamista, asiakaspalveluprosesseja ja yhteistyötä oppilaitosten, yritysten ja muiden verkostojen kanssa, kielikahvilatoimintaa ja suomi toisena kielenä kursseja sekä maakunnallista kotoutumispalveluiden mallia. Hankkeen toiminta-aika on 1.1.2025-30.6.2027 ja Nurmeksen osahankkeesta vastaa maahanmuuttokoordinaattori, hankkeen ajan nimikkeellä kotoutumisasiantuntija. **Hankkeen kehittämistyötä tehdään osana kotoutumispalveluiden arkea sekä maakunnallisena verkostotyönä.** Maahanmuuttokoordinaattorin sijainen vastaa hankkeen aikana joistakin perustehtävistä kotoutumispalveluiden osalta.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Outi Meriläinen maahanmuuttokoordinaattori 04010 45778 outi.merilainen@nurmes.fi
ELO-hankkeen kotoutumisasiantuntija 1.1.2025-30.6.2027

<https://www.nurmes.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/kotoutumispalvelut/>

<https://www.nurmes.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/hankkeet-ja-projektit/ela-ja-osallistu-pohjois-karjalassa/>

2.8.2 Lasten varhaiskasvatus ja esiopetus

Maahanmuuttajaperheellä on varhaiskasvatuslain mukainen oikeus lasten varhaiskasvatukseen ja perusopetuslain mukainen oikeus esiopetukseen. Lasten päivähoitosijoituksessa huomioidaan perheen tarpeet ja tilanne valittaessa osa tai kokopäivähoitoa. Tavoitteena on sijoittaa maahanmuuttajataustaiset lapset suomenkielisiin päivähoitoryhmiin oppimaan suomen kieltä ja kulttuuria.

Varhaiskasvatukseen haetaan sähköisesti Daisy asiointipalvelussa. Varhaiskasvatuksen aluejohtajat, yksikönjohtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja käsittelevät päivähoitohakemukset sekä ohjaavat ja neuvovat päivähoitoasioissa. Heiltä saa myös ajankohtaista tietoa sen hetkisestä päivähoitotilanteesta ja hoitopaikkojen sijainnista. Aluejohtajat, yksikön johtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja sijoittavat lapset päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon. Päivähoitopaikkaa valittaessa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan vanhempien hoitopaikkatoiveet.

Nurmeksessa on kuusi päiväkotia: Hannilan, Porokylän ja Rekulan, Pikku-Kaarlen, Niksulan ja Nurmesjärven päiväkodit. Päiväkotien yhteystiedot ja päiväkodeissa toimivien ryhmien tiedot ovat kotisivuilla <https://www.nurmes.fi/paivakodit>.

Nurmeksen kaupungin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstöllä on käytettävissä opetussuunnitelmat maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatusta, esiopetusta ja suomi toisena kielenä opetusta varten. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisympäristö muokataan sellaiseksi, että se tukee eri kieli ja kulttuuritaustaisten lasten kotoutumista ja suomen kielen oppimista unohtamatta lapsen oman kielen ja kulttuurin tukemista. Pääasiallisesti kielen oppiminen tapahtuu eheytyttyä kaikessa esiopetuksen toiminnassa. Tarvittaessa lapsen kielen oppimista tuetaan esim. kuvittamalla toimintoja, lauluja, loruja, jumppatuokiota jne. Suomen kielen opettaminen maahanmuuttajalapsille on muistettava kaikissa arkipäiväntilanteissa. Pienten lasten ryhmässä suomen kieli opitaan osana jokapäiväistä toimintaa. Isommille lapsille suomen kieltä opetetaan yksilö-, pari ja pienryhmätyöskentelynä.

Lasten taitoja ja suomen kielen oppimista havainnoidaan säännöllisesti päivän eri tilanteissa ja eri metodein. Alussa lapsen apuna voi olla tulkkaava kieliavustaja, joka toimii lapsen turvana ja auttaa ymmärtämään päiväjärjestystä. Kun lapsi oppii kieltä ja pääsee osaksi ryhmää, avustaja vetäytyy vähitellen pois.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Sanna Valjus 04010 45319 (Hannila ja Pikku-Kaarle), Laura Hynynen 04010 41301 (Porokylä, Rekula ja Niksula) ja Laura Pekkala 04010 45351 (Perhepäivähoito ja Nurmesjärven päiväkotit)

<https://www.nurmes.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/>

2.8.3 Perusopetus

Perusopetuslain mukaiseen perusopetukseen ovat oikeutettuja kaikki oppivelvollisuusikäiset lapset ja nuoret. Kaupunki järjestää yleisopetuksen lisäksi myös perusopetukseen valmistavaa opetusta. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu niille, joilla ei ole puutteellisen kielitaidon vuoksi vielä edellytyksiä opiskella yleisopetuksen ryhmissä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää ryhmämuotoisesti perusopetukseen integroituna tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmissä. Päätös maahanmuuttajaoppilaan sijoittamisesta valmistavaan tai perusasteen opetukseen tehdään yksilöllisen arvioinnin perusteella.

Opetuksen järjestäjä päättää maahanmuuttajien opetuksen järjestelyistä, opetuspaikasta ja suomi toisena -kielen (S2) tuntien määrästä. Tavoitteena on riittävän S2 - opetuksen järjestäminen kaikille maahanmuuttajaoppilaille koko oppivelvollisuuden ajan. Suomi toisena -kielenä ja valmistava opetus annetaan voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaisesti.

Opetuksen järjestäjä pyrkii tarjoamaan maahanmuuttajaoppilaille myös oman äidinkielen opetusta. Opetus järjestetään, mikäli ryhmä muodostuu vähintään neljästä samaa äidinkieltä puhuvasta oppilaasta ja huoltajat tätä opetusta toivovat. Edellytyksenä on myös, että ryhmille löytyy sopiva äidinkielenään kyseistä kieltä puhuva opettaja. Koulu pyrkii myös muilla opetuksellisilla tavoilla tukemaan oppilaan oman kulttuurin ja piirteiden ja arvostukseen säilymistä.

Maahanmuuttajaoppilaiden opiskelua ja kotoutumista tuetaan myös esimerkiksi kodin ja koulun yhteistyöllä sekä oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon palveluilla.

Nurmekseen ulkomailta muuttavat suomea taitamattomat perusopetusikäiset lapset ja nuoret aloittavat ensin Kirkkokadun koulun valmistavan opetuksen ryhmässä. Suomen kielen taidon vanhistuessa heitä aletaan integroida oman ikäluokkansa oppiaineiden opetukseen ja S2-opetus jatkuu. Valmistavan opetuksen ryhmässä työskentelee luokanopettaja ja koulunkäynninohjaaja.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Sivistysjohtaja Arto Sihvonen 04010 45101 arto.sihvonen@edu.nurmes.fi

Kirkkokadun koulu: Rehtori Johanna Nevalainen 040 104 5140

johanna.nevalainen@edu.nurmes.fi

<https://www.nurmes.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/>

2.8.4 Nurmeksen lukio

Nurmeksen lukio tarjoaa lukio-opetusta sekä nuorille että aikuisille. Lukio sijaitsee viihtyisissä, remontoituissa tiloissa, Nurmesjärven kauniissa rantamaisemissa. Lukiossa voi suorittaa myös avoimia korkeakouluopintoja.

Lukio ja ammattiopisto yhdessä muodostavat alueellisen opetuksen resurssikeskuksen, joka palvelee ajanmukaisinta opetusteknologiaa hyödyntäen seutukunnan lisäksi laajemmankin alueen opiskelijoita. Lukio on yleissivistävä oppilaitos ja yhteisö, jonka ihanteita ovat totuus, inhimillisyys ja oikeudenmukaisuus. Lukio antaa opiskelijoilleen hyvät valmiudet opintojen jatkamiseen korkea-asteella.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Timo Karppinen rehtori 04010 45171 timo.karppinen@edu.nurmes.fi

Riitta Saarelainen opinto-ohjaaja 04010 45173 riitta.saarelainen@edu.nurmes.fi

<https://www.nurmes.fi/kasvatus-ja-koulutus/lukio/>

2.8.5 Ylä-Karjalan kansalaisopisto ja Nurmeksen kaupunginkirjasto

Ylä-Karjalan kansalaisopisto on Nurmeksen kaupungin omistama ja ylläpitämä yleissivistävä aikuisoppilaitos. Suurin osa kursseista on suunnattu yli 16-vuotiaille, mutta lapsille ja nuorille opisto järjestää esim. taiteen perusopetusta tanssin osalta. Opistossa voi opiskella mm. taideaineita, musiikkia, tanssia, liikuntaa, kieliä ja ATK:ta. Ylä-Karjalan kansalaisopisto on mukana myös Ikääntyvien yliopisto -toiminnassa, ja se järjestää luentoja yhteistyössä esim. kesäyliopiston kanssa.

Ylä-Karjalan kansalaisopiston pääpaikka on Nurmes-talolla, jossa pidetään myös keväisin vuorotellen kädentaitojen ja kuvataiteiden kevätnäyttelyitä. Kansalaisopiston kurssit näet kotiin jaetusta vuosiohjelmastamme tai [tästä linkistä](#).

Nurmeksen kaupunginkirjastoon kuuluu kaksi kirjastoa ja kirjastoauto. Pääkirjasto sijaitsee Nurmeksen keskustassa Nurmes-talossa (Kötsintie 2) ja Valtimon lähikirjasto Kuntalaisten talolla (Kunnantie 1). Kirjastoauto Ilona liikennöi ympäri Nurmesta palvellen mm. päiväkoteja, kouluja ja kylien asukkaita. Tarkempaa tietoa kirjastojen palveluista, ajantasaiset aukioloajat ja Ilonan pysäkkiaikataulut Vaara-kirjastojen sivulta. Lisäksi Nurmeksen kaupunginkirjastolla on Facebook-sivu, jossa ilmoitetaan ajankohtaisista asioista.

Nurmes-talolla järjestetään paljon erilaisia, myös maksuttomia, tapahtumia ja siellä toimii Pielisen-Karjalan Musiikkiopiston toimipiste.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Katja Salmensuu kirjastonjohtaja, Ylä-Karjalan kansalaisopiston rehtori
040 104 5109 katja.salmensuu@nurmes.fi,

Marjo Säkkinen kulttuuripäällikkö 040 104 5150 marjo.sakkinen@nurmes.fi

<https://www.nurmes.fi/kasvatus-ja-koulutus/yla-karjalan-kansalaisopisto/>

<https://www.nurmes.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kirjasto/>

<https://www.nurmes.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/>

2.8.6 Nuorisotyö ja Hyvärilän nuoriso- ja matkailukeskus

Nuorten Kulma tukee nuoren kehitystä. Tarkoituksenamme on saada nuoren ääni kuuluviin, ohjata opiskeluun ja työhön liittyvissä asioissa sekä rohkaista jokaista nuorta elämään parasta versiota itsestään. Nuorten Kulman tehtäviin kuuluu nuorisotilan, nuorisovaltuuston ja nuorten työpajatoiminnan ohjaaminen sekä etsivä nuorisotyö.

Paikallisen nuorisotyön tehtävänä on:

- tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä
- edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista
- parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja
- edesauttaa nuorten kuulemista ja osallistumista
- antaa kasvatuksellista ohjausta
- järjestää toimintatiloja ja harrastusmahdollisuuksia sekä edistää kansainvälistä nuorisotoimintaa.

Hyvärilän kansainvälinen nuorisotyö tukee Nuorten Kulman nuorisotyön toimintaa.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Miika Rajala nuorisotyön esihenkilö, 050 462 6816 miika.rajala@nurmes.fi

<https://hyvarila.fi/>

2.8.7 Työllisyyspalvelut

1.1.2025 TE-palvelut siirtyivät kuntien tehtäväksi ja valtion työ- ja elinkeinotoimistot eli TE-toimistot lakkautettiin. Työvoimapalveluista tuli osa jokaisen kunnan peruspalveluja, samaan tapaan kuin esimerkiksi sivistys- tai yhdyskuntarakentamiseen liittyvät palvelut.

Työvoimapalvelujen avulla sekä henkilö- että yritysasiakkaat saavat neuvontaa ja ohjausta työnhakuun ja työntekijöiden rekrytointiin sekä osaamisen kehittämiseen.

Nurmes järjestää työvoimapalvelut yhdessä Juuan ja Lieksan kanssa ja kunnat yhdessä muodostavat Pielisen Karjalan palvelualueen, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki.

Työllisyysalue vastavat maahanmuuttaneiden työnhakijoiden osaamisen ja palvelujen tarpeen arvioinnista, kotoutumissuunnitelmien laatimisesta ja kotoutumiskoulutusten järjestämisestä.

Kaikki työllisyysalueen yleiset palvelut ovat kotoutujien ja kotoutumisajan ylittäneiden asiakkaiden käytettävissä, mutta joihinkin palveluihin vaaditaan riittävä kielitaitotaso.

Yleisiä palveluita ovat mm:

- Työkokeilu työelämää tutustumiseksi, uravalmennus, työnhakuvalmennus
- Palkkatuki työttömän työnhakijan palkkaamiseen työnantajalle; kotoutumissuunnitelmalla oleva työtön työnhakija on yksi palkkatuen kohderyhmistä
 - Ammatinvalinnanohjaus; on mahdollista saada tulkkauksen tapaamiseen ammatinvalintapsykologin kanssa – asiakas hakee palveluun itsenäisesti
 - Omaehtoinen opiskelu
- Kotoutumisajan ylittäneille maahanmuuttajille ammatillisiin opintoihin; ei voida tukea pelkkiä suomen kielen opintoja
- Yli 25.v ja opintojen oltava laajuudeltaan päätoimisia

TNO-hanke eli Luotsin palvelut

- matalankynnyksen ohjausta myös maahanmuuttajataustaisille asiakkaille
- Nurmeksessa maanantaisin ja tiistaisin te-palveluiden tiloissa (Nurmeksenkatu 25): maanantaina ja tiistaina klo 9–11.00 ilman ajanvarausta ja klo 12–15 ajanvarauksella.
Yhteystiedot: Johanna Oinonen, puh. 0505627785, johanna.oinonen@joensuu.fi

Erityisesti maahanmuuttaneille suunnattuja palveluja:

- Maahanmuuttanut matkalla ammattiin -työvoimakoulutus (ammatillisiin opintoihin suuntautuneille maahanmuuttajille, sekä kotoutujat että kotoutumisajan ylittäneet)
- Kotoutujan omaehtoinen opiskelu

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://tyomarkkinatori.fi/aluesivu/nurmes/etusivu>

<https://www.nurmes.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/tyollisyyspalvelut/>

2.8.8 Yritysneuvonta ja Digitupa

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES on Nurmeksen kaupungin omistama kehittämissyhtiö, joka vastaa Nurmeksen yritysneuvonnasta, kehittämistoiminnasta ja osaavan työvoiman saannin edistämisestä.

Palvelu on maksutonta, luottamuksellista ja tarkoitettu kaikille nurmeslaisille tai Nurmekseen sijoitettuille yrityksille. Palvelut toimivat ajanvarauksella PIKES-toimistolla, Kauppatori 1, Nurmes tai etänä.

Digitupa on PIKESin tarjoama ja kaikille maksuton kehittämis- ja oppimisympäristö, joka auttaa erityisesti paikallisia yrityksiä hyödyntämään digitaalisia ratkaisuja liiketoiminnan kasvussa ja arjen sujuvoittamisessa. Nuorille, yhdistyksille ja kuntalaisille Digitupa avaa ovet uusien teknologioiden kokeilemiseen, osaamisen kehittämiseen ja yhdessä oppimiseen. Digitupa sijaitsee Nurmeksen Kauppalantalossa.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://www.pikes.fi/>

<https://www.pikes.fi/digitupa/#tallenteet>

2.8.9 Nurmeksen Vuokratalot

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot on Nurmeksen kaupunkikonserniin kuuluva, kaupungin omistama aravavuokrataloyhtiö. Yhtiön 21 eri kohteessa on yhteensä 375 asuntoa.

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot ostaa isännöintipalvelut RTL-Isännöinti Oy:ltä.

Nurmeksen kaupungin kotoutumispalvelut ja Nurmeksen Vuokratalot tekevät aktiivista yhteistyötä Nurmekseen muuttavien uusien kuntalaisten alkuvaiheen asettautumisen tueksi. Yhteistyössä on

kehitetty mm. englannin kielistä materiaalia ja tehty asiakkaiden vastaanottoa asuntoihin sekä annettu mm. pienimuotoista kalustamis- ja asunnon varustelu apua lahjoistustavaroin.

Yhteystiedot: 010 439 9040, [nurmeksenvuokratalot\(at\)nurmes.fi](mailto:nurmeksenvuokratalot(at)nurmes.fi)

<https://www.nurmeksenvuokratalot.fi/>

<https://www.nurmeksenvuokratalot.fi/in-english/>

2.9. Muut maahanmuuttaneen kotoutumista tukevat palvelut, koulutus ja toiminta Nurmeksessa

2.9.1 Pohjois-Karjalan hyvinvointialue: SiunSoten sosiaali- ja terveystyö

Sosiaalipalvelut

Sosiaalihuoltolain 1 §:n mukaan sosiaalihuollon toimintojen tarkoituksena on mm.:

- edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta
- vähentää eriarvoisuutta
- sekä edistää osallisuutta ja turvata yhdenvertaisesti tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut.

Laki velvoittaa kiinnittämään palveluita järjestettäessä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitseviin henkilöihin ja lapsiin. Sosiaalityön tehtävänä on auttaa maahanmuuttajia kotoutumisessa ohjaamalla maahanmuuttajia yhteiskunnan palveluverkostossa.

Kunnassa asuvilla maahanmuuttajilla, joilla on oikeus suomalaiseen sosiaaliturvaan, on oikeus saada sosiaalipalveluja samoin kuin muilla kunnan asukkailla. Sosiaalipalveluja ovat mm. sosiaalityö, toimeentulotuki, perheoikeudelliset palvelut, varhaisen tuen palvelut, lastensuojelu, kasvatus- ja perheneuvonta, vammaispalvelut, vanhuspalvelut, päihdetyön palvelut, mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut sekä kotipalvelu.

Sosiaalihuollon palveluntarve kartoitetaan maahanmuuttajien osalta osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. **SiunSotella ei ole erillistä yksikköä vastaamassa maahanmuuttajatyöstä, vaan sosiaalihuollon palvelut maahanmuuttajille järjestetään olemassa olevin voimavaroin. Maahanmuuttotyö on sisällytetty osaksi aikuissosiaalityön työtehtäviä.**

Siun sotella on erillinen toimintaohje paperittoman asiakkaan ohjaamiseksi välittömän kiireellisen avun piiriin hätmajoitukseen, sosiaalitoimen mahdolliseen muuhun hätmajoitukseen (mikäli asiakkaalla on alaikäisiä lapsia) tai asiakkaan ohjaamiseksi Kelan lääke- ja ravitsemusmenojen tuen piiriin.

Sosiaali- ja terveyspalvelut sijaitsevat Nurmeksen sosiaali- ja terveysasemalla.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://www.siunsote.fi/palvelut/sosiaalipalvelut/>

<https://www.siunsote.fi/asiointikanava/nurmeksen-terveysasema/>

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Kaikilla Suomessa asuvilla on oikeus perusterveydenhuoltoon ja sairaanhoitopalveluihin. Terveysten hoidon palveluista vastaavat kunnat tai kuntayhtymät, jotka tuottavat palvelut itse tai ostavat ne muilta. Nurmeksen terveys- ja sairaanhoitopalvelut tuottaa Siun sote. **Näitä palveluja ovat terveysneuvonta ja terveystarkastukset, sairaanhoito, kuntoutus, mielenterveyspalvelut, sairaankuljetus, hammashoito, neuvolapalvelut, koululaisten ja opiskelijoiden terveydenhoito, työterveyshoito ja seulonta- ja joukkotarkastukset.** Työpaikoilla on usein oma työterveyshoito, jota yrityksen työntekijät käyttävät sairastapauksissa.

Maahanmuuttajan oikeuksia määrittävät kansanterveyslaki, mielenterveyslaki, erikoissairaanhoitolaki, tartuntatautilaki, terveydenhuoltolaki sekä laki potilaan asemasta ja oikeuksista.

Pakolaisille tehdään niin sanottu maahantulotarkastus, joka aloitetaan vastaanottokeskuksessa. Tarvittaessa hoitoa jatketaan Siun soten palveluissa. Tämä sisältää muun muassa:

- Terveystilan kartoituksen
- Hoidettavissa olevien tai suojatoimia edellyttävien tartuntatautien seulonnan
- Aikaisempien sairauksien ja hoitojen kartoittamisen
- Rokotuksien varmistamisen
- Psykkisten ongelmien kartoittamisen

Siun soten palveluissa paperittomille asiakkaille järjestetään nykyainsäädännön mukainen kiireellisen hoito ja alaikäisten lasten, raskaana olevien ja synnyttäneiden äitien hoito.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://www.siunsote.fi/palvelut/terveyspalvelut/>

2.9.2 Riveria ammatillinen koulutus

Riveria järjestää koulutusta maahanmuuttaneille. Maahanmuuttaneille suunnatut koulutukset antavat valmiuksia kotoutua, löytää oma ala ja opiskella ammatti.

Suurin osa koulutuksista järjestetään suomen kielellä. Koulutuksessa vaadittava kielitaidon taso vaihtelee tutkinnoittain. Taitotaso on kuvattu koulutuksen esittelysivulla.

Hakijan kielitaito arvioidaan ennen opiskelijavalintaa hakemuksen liitteenä toimitettujen todistusten perusteella. Todistus kielitaidosta tulee toimittaa hakuneuvontaan hakuaikana.

Nurmeksessa järjestetään kansainvälisten ryhmien koulutusta kahdessa koulutusohjelmassa sekä TUVA-koulutusta. Riverian metsäalan koulutus järjestetään Valtimon koulutusyksikössä.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://riveria.fi/maahanmuuttanut/>

<https://riveria.fi/kampus/nurmes/>

<https://riveria.fi/kampus/valtimo/>

2.9.3 Seurakunnat, yhdistykset ja seurat

Seurakunnat

Nurmeksen evankelisluterilainen seurakunta järjestää aktiivisesti toimintaa myös maahanmuuttaneille kuntalaisille. Seurakunnalla toimii tällä hetkellä mm. kv-kirkkokuoro. Myös englannin kielisiä jumalanpalveluksia järjestetään.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://www.nurmeksenseurakunta.fi/>

<https://ort.fi/nurmes/>

Yhdistykset ja seurat

[Näre ry – Työllistämistä, vapaaehtois- ja harrastetoimintaa Nurmeksessa ja Juuassa.](#)

[Nurmeksen Sepot Ry](#) on Nurmeksen kaupungissa toimiva aktiivinen ja kehittyvä urheiluseura, joka tarjoaa monipuolisesta liikuntaa kaiken ikäisille. Tällä hetkellä seurassa toimii viisi jaostoa, joita ovat pesäpallo, tanssi, suunnistus, jääkiekko sekä pöytätennis.

[Pielisen 4H-yhdistys ry](#)

Pielisen 4H järjestää lapsille ja nuorille kerhoja, koulutuksia ja päiväleirejä, sekä työllistää nuoria erilaisiin työtehtäviin ja ohjaa 4H-yrittäjyyteen.

Tietoa muista Nurmeksessa toimivista yhdistyksistä: <https://www.nurmes.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/yhdistykset/>

2.9.4 Nurmeksen poliisiasema/ Lupapalvelut

Nurmeksen poliisiaseman lupapalvelu sijaitsee virastotalossa Nurmeksenkadulla. Meiltä voit hakea passia, henkilökorttia ja muita lupia. Käsittelemme löytötavaroita ja hoidamme aselupiin liittyviä asioita. Palvelemme myös ilman ajanvarausta. Asiointi verkossa osoitteessa asiointi.poliisi.fi. Hätänumeroon soimitaan vain kiireellisissä hätätilanteissa, jolloin paikalle tarvitaan auttavia viranomaisia (poliisi, ensihoito, pelastus- ja sosiaalitoimi).

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://112.fi/hatanumero112>

<https://poliisi.fi/ita-suomen-poliisilaitos-toimipisteet>

<https://poliisi.fi/etusivu>

2.9.5 Nurmeksen kaupungin Kela-palveluiden asiointipiste

Kelan järjestämät palvelut Nurmeksessa ovat päättyneet syksyllä 2025. Asiointi Kela-asioissa on kuitenkin edelleen mahdollista Nurmeksen kaupungin ylläpitämällä asiointipisteellä osoitteessa Nurmeksenkatu 25 ja etäasiointipisteellä Kunnantie 1.

Tulkkauksellista Kela-neuvontaa asiakkaan on mahdollista saada puhelimitse etukäteen varatulla ajalla tai ajanvarauksella Kelan Lieksan palvelupisteellä tai etäyhteydellä Kunnantie 1 etäasiointipisteellä. Nurmeksenkadun asiointipisteellä palvellaan suomeksi ja englanniksi, ei tulkkausmahdollisuutta toistaiseksi.

Mikäli asiakkaalla on käytössä vahva tunnistautuminen ja hänellä on palveluiden käyttöön riittävä suomen kielen taito, suositellaan oma kela - palveluiden käyttöä. Asiointipisteellä opastetaan palvelun käytössä.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

<https://www.kela.fi/tule-kaymaan?palvelupistehaku=Nurmes>

<https://www.kela.fi/omakela>

<https://www.kela.fi/henkiloasiakkaat>